

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 421/2014

(2014. gada 16. aprīlis),

ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā, jo paredzams, ka līdz 2020. gadam tiks īstenota starptautiska vienošanās par vienota un globāla tirgus mehānisma piemērošanu starptautiskās aviācijas emisijām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Aviācijas nozarei ir ļoti izteikts starptautisks raksturs. Globāla pieeja starptautiskās aviācijas emisiju jautājumam sniedz vislabākās izredzes nodrošināt ilgtspējību ilgtermiņā.
- (2) Savienība tiecas panākt, lai nākotnē tiktu noslēgta starptautiska vienošanās par aviācijas radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošanu, un pašlaik ar autonomiem pasākumiem ierobežo ietekmi uz klimata pārmaiņām, ko rada aviācijas darbības no Savienības lidlaukiem un uz tiem. Lai nodrošinātu, ka minētie mērķi viens otru papildina, nevis ir pretrunā, ir lietderīgi ņemt vērā norises un nostājas starptautiskajos forumos, jo īpaši rezolūciju, kas pieņemta Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) 2013. gada 4. oktobra asamblejas 38. sesijā un kas satur "Kopsavilkumu par pašreizējo ICAO politiku un praksi saistībā ar vides aizsardzību".
- (3) Tāpēc, lai atbalstītu ICAO 2013. gada asamblejas 38. sesijā panākto ierosmi turpmākai darbībai un sekmētu virzību gaidāmajā 2016. gada 39. sesijā, ir vēlams pagaidām uzskatīt, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/87/EK ⁽³⁾ izklāstītās prasības laikposmā līdz 2016. gada 31. decembrim ir izpildītas attiecībā uz lidojumiem no/uz lidlaukiem valstīs ārpus Eiropas Ekonomikas zona (EEZ). Tādējādi Savienība uzsver, ka juridiskas prasības attiecībā uz lidojumiem no/uz lidlaukiem, kas atrodas EEZ valstīs, var attiecināt tādā pašā veidā kā juridiskas prasības var attiecināt uz emisijām no lidojumiem starp šādiem lidlaukiem. Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, piemērojot šo atkāpi, lidojumi starp lidlaukiem, kas atrodas EEZ valstīs un valstīs, kas Savienībai pievienojās 2013. gadā, būtu jāuzskata par lidojumiem starp EEZ valstīm.

⁽¹⁾ Atzinums pieņemts 2014. gada 22. janvārī (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 3. aprīļa nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2014. gada 14. aprīļa lēmums.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

- (4) Jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK dalībvalstis ir tās, kuras nosaka, kā izmantot kvotu izolīšanā iegūtos ieņēmumus. Šie ieņēmumi vai to finansiālās vērtības ekvivalents būtu jāizmanto, lai risinātu klimata pārmaiņu problēmas Savienībā un trešās valstīs, *inter alia* samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas, pielāgotos klimata pārmaiņu sekām Savienībā un trešās valstīs, jo īpaši jaunattīstības valstīs, finansētu pētniecību un izstrādi saistībā ar pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, tostarp jo īpaši aeronautikas un gaisa transporta jomā, samazinātu emisijas, izmantojot transportu ar zemu emisiju līmeni, un segtu Savienības sistēmas administrēšanas izdevumus. Ieņēmumi no izolīšanas vai to finansiālās vērtības ekvivalents būtu arī jāizmanto, lai finansētu iemaksas Pasauls Energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas fondā un pasākumus, ar kuriem novērst mežu izciršanu. Pārredzamība to ieņēmumu izlietojumā, kas iegūti no kvotu izolīšanas saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, ir izšķirošs faktors Savienības saistību izpildē. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 ⁽¹⁾ dalībvalstīm ir jāiesniedz Komisijai ziņojums par šādu kvotu izolīšanā iegūto ieņēmumu izlietojumu.
- (5) Šajā regulā paredzētajās atkāpēs ir ņemti vērā rezultāti divpusējām un daudzpusējām sarunām ar trešām valstīm, ko Komisija turpinās Savienības vārdā, lai veicinātu tirgus mehānismu izmantošanu aviācijas emisiju samazināšanā.
- (6) Jāatgādina, ka ar Direktīvu 2003/87/EK paredz iespēju pieņemt pasākumus minētās direktīvas I pielikumā uzskaitīto aviācijas darbību grozīšanai, ja trešā valsts ievieš pasākumus, lai samazinātu aviācijas darbību ietekmi uz klimata pārmaiņām.
- (7) Sarunās par visiem Savienības aviācijas nolīgumiem ar trešām valstīm būtu jāizvirza mērķis aizsargāt Savienības spēju rīkoties elastīgi vides jautājumos, tostarp attiecībā uz pasākumiem, ar kuriem mazina aviācijas ietekmi uz klimata pārmaiņām.
- (8) Lai nepieļautu konkurences izkropļošanu, ir ļoti svarīgi, lai pret visiem lidojumiem tajā pašā maršrutā būtu vienlīdzīga attieksme.
- (9) Lai turpmāk izvairītos no nesamērīga administratīvā sloga uzlikšanas pašiem mazākajiem gaisakuģu operatoriem, Direktīvas 2003/87/EK I pielikumam būtu jāpievieno atbrīvojums. Tāpēc nekomerciāli gaisakuģu operatori, kas emitē mazāk par 1 000 tonnām CO₂ gadā, būtu jāizslēdz no minētās Direktīvas darbības jomas no 2013. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.
- (10) Ir lietderīgi gaisakuģu operatoriem, kas ir mazie emitētāji, savu emisiju verificēšanai ļaut izmantot alternatīvu pieeju, lai vēl vairāk samazinātu viņiem uzlikto administratīvo slogu. Dalībvalstīm vajadzētu būt spējīgām īstenot vienkāršošanas pasākumus, ar kuriem jo īpaši pievēršas to nekomerciālo operatoru vajadzībām, kas ir mazie emitētāji.
- (11) Īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai mazinātu vai pat izskaustu ikvienu Savienības tālākajiem reģioniem radušos problēmu saistībā ar piekļuvi un konkurētspēju. Līdz ar to uz lidojumiem starp tādu lidlauku, kas atrodas tālākajos reģionos Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 349. panta nozīmē, un lidlauku, kas atrodas citā EEZ reģionā, arī būtu jāattiecinā šajā regulā noteiktā atkāpe.
- (12) Lai nodrošinātu tiesisko noteiktību gaisakuģu operatoriem un valstu iestādēm, ir lietderīgi paredzēt, ka 2013. gada emisijas var paziņot un kvotas nodot līdz 2015. gadam.
- (13) Piemērojot šo atkāpi, ir būtiski atcerēties, ka gaisakuģu operatoriem noteiktās kvotu sadales un piešķiršanas metodes ir tās pašas, kas paredzētas ar Direktīvu 2003/87/EK, proti, to pamatā ir verificēti tonnkilometru dati attiecībā uz direktīvā minētajiem konkrētajiem periodiem.
- (14) Pēc 2016. gada ICAO asamblejas un ņemot vērā tās rezultātus, Komisijai būtu jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei pilnīgs ziņojums. Minētajā ziņojumā Komisijai *inter alia* būtu jāapsver visas iespējas, kā darbības jomā ievērt aviācijas emisijas, un vajadzības gadījumā strauji jāierosina pasākumi, lai būtu iespējams ņemt vērā starptautiskās norises un risināt problēmas saistībā ar atkāpju piemērošanu. Komisijai īpaši būtu jāapsver arī Eiropas Savienības emisiju tirdzniecības sistēma (ES ETS) no vides efektivitātes viedokļa un šajā kontekstā jāņem vērā aviācijas nozares īpašais ieguldījums, tostarp kārtība attiecībā uz to, kā labāk saskaņot attiecīgi aviācijas darbībām un stacionārām iekārtām piemērojamos noteikumus.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 525/2013 (2013. gada 21. maijs) par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām un par Lēmuma Nr. 280/2004/EK atcelšanu (OV L 165, 18.6.2013., 13. lpp.).

- (15) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, ieviest pagaidu atkāpi kvotu monitoringa, ziņošanas un kvotu nodošanas jomā attiecībā uz lidojumiem no/uz valstīm ārpus EEZ laikposmā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim, samazināt administratīvo slogu un vienkāršot shēmas administrēšanu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet rīcības mēroga un iedarbības dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (16) Ir būtiski nodrošināt gaisakuģu operatoriem un valstu iestādēm juridisko noteiktību attiecībā uz nodošanas termiņu – 2014. gada 30. aprīli – kā minēts Direktīvā 2003/87/EK. Tāpēc šī regula būtu jāpieņem no tās pieņemšanas dienas.
- (17) Attiecīgi būtu jāgroza Direktīva 2003/87/EK,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Direktīvu 2003/87/EK groza šādi:

1) iekļauj šādu pantu:

“28.a pants

Atkāpes, kas piemērojamas, pirms līdz 2020. gadam tiek īstenota starptautiska vienošanās, ar kuru piemēro vienotu un globālu tirgus pasākumu

1. Atkāpjoties no 12. panta 2.a punkta, 14. panta 3. punkta un 16. panta, dalībvalstis uzskata, ka minētajos noteikumos paredzētās prasības ir izpildītas un neveic nekādas darbības pret gaisakuģu operatoriem:

- a) attiecībā uz visām emisijām, kas rodas lidojumos no/uz lidlaukiem, kas atrodas valstīs ārpus Eiropas Ekonomikas zona (EEZ), katrā kalendārajā gadā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim;
- b) attiecībā uz visām emisijām, kas rodas lidojumos starp lidlauku, kas atrodas tālākajos reģionos Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 349. panta nozīmē, un lidlauku, kas atrodas citā EEZ reģionā, katrā kalendārajā gadā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2016. gadam 31. decembrim;
- c) ja kvotas par verificētajām 2013. gada emisijām, kas radušās lidojumos starp lidlaukiem, kas atrodas EEZ valstīs, tiek nodotas līdz 2015. gada 30. aprīlim, nevis līdz 2014. gada 30. aprīlim, un ja par verificētajām 2013. gada emisijām no šiem lidojumiem paziņo līdz 2015. gada 31. martam, nevis 2014. gada 31. martam.

11.a, 12. un 14. panta nozīmē verificētās emisijas, kas radušās pirmajā daļā neminētos lidojumos, uzskata par gaisakuģa operatora verificētajām emisijām.

2. Atkāpjoties no 3.e panta 5. punkta un 3.f panta, gaisakuģa operatoram, kas izmanto šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētās atkāpes, piešķir bezmaksas kvotas, kuru daudzums ir samazināts proporcionāli samazinātajam nododamo kvotu daudzumam, kā paredzēts minētajos apakšpunktos.

Atkāpjoties no 3.f panta 8. punkta, atceļ kvotas, kas netiek piešķirtas šā punkta pirmās daļas piemērošanas rezultātā.

Kas attiecas uz darbību laikposmā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim, dalībvalstis līdz 2014. gada 1. augustam publicē bezmaksas aviācijas nozares kvotu daudzumus, kas piešķirti katram gaisakuģa operatoram.

3. Atkāpjoties no 3.d panta, dalībvalstis izsola aviācijas kvotu daudzumu, kas ir samazināts proporcionāli visu piešķirto kvotu samazinājumam.

4. Atkāpjoties no 3.d panta 3. punkta, kvotu daudzumu, kas jāizsola katrai dalībvalstij par laikposmu no 2013. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim, samazina tā, lai tas atbilstu to uz dalībvalsti attiecināto aviācijas emisiju daļai, kas radušās lidojumos, kuriem nepiemēro šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā paredzēto atkāpi.

5. Atkāpjoties no 3.g panta, gaisakuģu operatori neprasa iesniegt monitoringa plānus, ar ko paredz pasākumus par emisiju monitoringu un ziņošanu attiecībā uz lidojumiem, kuriem piemēro šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā paredzēto atkāpi.

6. Atkāpjoties no 3.g, 12., 15. un 18.a panta, ja gaisakuģa operatora kopējās gada emisijas ir mazākas par 25 000 tonnām CO₂, tā emisijas uzskata par verificētām emisijām, ja tās noteiktas, izmantojot mazo emitētāju rīku, kurš apstiprināts saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 606/2010 (*) un kuru aizpildījis Eurocontrol ar datiem no tās ETS atbalsta mehānisma. Dalībvalstis var nekomerciāliem gaisakuģu operatoriem piemērot vienkāršotas procedūras, ja šādu procedūru nodrošinātā precizitāte nav mazāka par mazo emitētāju rīka nodrošināto precizitāti.

7. Šā panta nozīmē lidojumus starp lidlaukiem, kas atrodas EEZ valstīs un valstīs, kas Savienībai pievienojās 2013. gadā, uzskata par lidojumiem starp lidlaukiem, kas atrodas EEZ valstīs.

8. Komisija regulāri un vismaz reizi gadā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) sarunās panākto, kā arī par tās centieniem veicināt tirgus mehānismu starptautisku pieņemšanu trešās valstīs. Pēc 2016. gada ICAO asamblejas Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par darbībām, lai īstenotu starptautisku vienošanos par globālo tirgus mehānismu no 2020. gada, ar ko nediskriminējošā veidā samazinās aviācijas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, tostarp informāciju par ieņēmumu izlietojumu, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 525/2013 17. pantu.

Savā ziņojumā Komisija apsver un vajadzības gadījumā, reaģējot uz sarunās panākto, ietver priekšlikumus par to, kādā mērā no 2017. gada 1. janvāra būtu jāaptver emisijas, kas rodas lidojumos no/uz lidlaukiem, kas atrodas valstīs ārpus EEZ. Savā ziņojumā Komisija arī izsaka aplūko risinājumus citām problēmām, kas var rasties šā panta 1. līdz 4. punkta piemērošanas gaitā, un tajā pašā laikā gādā par vienlīdzīgu attieksmi pret visiem operatoriem, kas darbojas vienā maršrutā.

(*) Komisijas Regula (ES) Nr. 606/2010 (2010. gada 9. jūlijs), ar ko apstiprina Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijas (Eurocontrol) izstrādātu vienkāršotu instrumentu degvielas patēriņa aplēsēm konkrētiem gaisa kuģu ekspluatantiem, kas ir mazie emitētāji (OV L 175, 10.7.2010., 25. lpp.).”;

2) I pielikumā tabulas ailē “Darbības” zem virsraksta “Aviācija” pēc j) apakšpunkta pievieno šādu apakšpunktu:

“k) No 2013. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim lidojumi, kuri šā apakšpunkta nozīmē varētu ietilpt šajā darbībā un kurus veic nekomerciāls gaisakuģa operators, kas veic lidojumus, kuru kopējās gada emisijas ir mazākas par 1 000 tonnām gadā.”

2. pants

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

To piemēro no 2014. gada 30. aprīļa.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2014. gada 16. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
D. KOURKOULAS